

Help!

mijn pup is agressief?!

Pups zien er - op plaatjes - heel schattig uit, en kunnen dat ook zeker zijn. Echter, die tandjes! Dat is iets waar veel nieuwbakken eigenaren echt van schrikken. Wanneer is dat bijten nog normaal? De eigenaren van Cooper waren ten einde raad.

Beschreven therapie is uitgevoerd door een gecertificeerde kynologisch gedragstherapeut (KGT), lid van de NVGH (Nederlandse Vereniging van Gedragstherapeuten voor Honden). De KGT heeft hiervoor een meerjarige opleiding gevolgd en moet - om lid te zijn van deze beroepsvereniging - jaarlijks bijscholingen volgen. Therapieën en trainingen zijn altijd gebaseerd op een uitgebreide anamnese aan de hand van een vragenlijst en gesprek(en) met de eigenaar. Geen situatie is hetzelfde en geen hond is hetzelfde. Toegepaste therapie kan dus niet zomaar op andere situaties toegepast worden.

Het is al vrij laat als ik op een donderdagavond wordt gebeld door 'Paul' die duidelijk geëmotioneerd is als ik hem aan de lijn krijg. Zijn stem trilt en hij moet hoorbaar zijn best doen om zijn verhaal te doen. Ik ben meteen alert en ook bezorgd, want als iemand je om 22.00 uur 's avonds belt is er meestal iets aan de hand. Paul vraagt of ik hem alsjeblieft wil helpen want hij is ten einde raad en weet niet meer wat te doen. Ze hebben sinds kort een bruine labradorpup, Cooper, van op dat moment twaalf weken. Het is hun eerste hond en ze hebben geen ervaring met het opvoeden van een pup.

Second opinion

Daarom hadden ze iemand ingeschakeld die hen kon begeleiden in de opvoeding en training. Het gezin was erg geschrokken van de mening van deze persoon, die hen had verteld dat hun pup agressief was. Ze konden Cooper wellicht beter naar de fokker terugbrengen. Cooper beet inderdaad vrij heftig vertelde Paul, en hij was een wat onstuimig hondje. Ze hadden als gezin juist gekozen voor een Labrador omdat dit vaak zulke gemoedelijke honden zijn. Het beeld wat ze nu hadden was toch iets anders. Maar voor ze Cooper eventueel zouden terugbrengen wilden ze eerst nog een *second opinion* vragen.

Pup met springveren

Ik hoor Pauls verhaal aan en we maken een afspraak zodat ik zelf kan beoordelen of Cooper inderdaad agressief is. Mijn eerste gedachte is dat die kans niet heel groot is, omdat een pup van die leeftijd zelden echte agressie laat zien. Een aantal dagen later komen Paul en zijn ouders bij mij op het trainingsveld. Ik ontmoet een enthousiaste jonge reu die me onstuimig begroet en al happend in mijn armen omhoog springt. Hij probeert mijn gezicht te bereiken met zijn springveren. Cooper is echt een kleine wildebras en pogingen van de eigenaren om hem tot rust te brengen werken matig. Echter, als ik hem even negeer en een 'zit' vraag, doet hij dit voorbeeldig.

Zodra ik hem beloon met een brokje is hij wel meteen weer zijn vrolijke blijde zelf. Springt weer op en hapt nog wat. Maar niet op een manier die agressief is, hooguit over-enthousiast. En hij heeft duidelijk nog geen goede bijtrem ontwikkeld.

We laten Cooper even los op het veld en hij rent een paar rondjes waarna hij neerploft bij de voeten van zijn baasjes. We doen een paar oefeningen en hij volgt alle aanwijzingen super netjes op. Wel pakt hij voer nog erg onhandig (happig) aan en is natuurlijk snel afgeleid. We doen nog wat korte testjes waarbij ik kijk of Cooper tijdens spel niet te heftig wordt en of hij bijvoorbeeld wel een speeltje wil loslaten. Voor voer doet hij echter alles. Tja, het blijft een Labrador ... Ook hier is hij wel wat bijterig, maar absoluut niet bewust gericht op mij of mijn handen. Het komt voort uit gebrek aan impulscontrole. En Cooper is vooral heel lomp, zoals vele pups met hem.

Puppybijten

Deze jonge pup doet wat zeker 50 % van de jonge honden doet en dat noemen we puppybijten. Natuurlijk is dat niet fijn en zal dat in goede banen moeten worden geleid. Maar de motivatie voor dit gedrag is geen agressie. Ik kom dit soort pups dagelijks tegen in mijn puppylessen. Dat dit wordt bestempeld als agressief is jammer. Het is begrijpelijk dat onervaren eigenaren daar echt van schrikken als ze dat van een trainer horen. Na door te vragen bleek Cooper van een broodfokker te komen. Het gezin vertelde achteraf

pas eigenlijk de rode vlaggen te hebben opgemerkt, maar ja, toen hadden ze hem al gekocht. En zo gaat het vaak bij pups die uit de broedfok komen, pas als het te laat is, realiseren mensen zich dat het misschien toch niet zo'n correcte fokker was.

Bijtrem

Veel van deze pups worden te vroeg bij de moederhond weg gehaald en leren geen goede bijtrem aan. Dit wordt door de moederhond pas op een leeftijd van 5- 8 weken echt goed aangeleerd. Dus een pup die deze opvoeding in het nest niet heeft gehad, bijt vaak wat harder dan een pup die dat wel heeft geleerd. Ook leert hij van zijn broertjes en zusjes normaal gesproken dat te hard bijten een piepreactie geeft en betekent dat het spel stopt. In een omgeving van de broedfokkerij/hondenhandel is er jammer genoeg weinig anders te doen dan met elkaar spelen. Dit komt door gebrek aan verrijking en te kleine rennen waar de pups in worden grootgebracht. Dan geldt helaas ook vaak het recht van de sterkste en zal een zwakkere pup het onderspit delven. Eten wordt een aantal keer per dag in een grote trog gegeven en wie niet snel of sterk is, zal minder te eten krijgen. Dit verklaart ook vaak waarom dit soort pups hun eten vaak in een paar seconden naar binnen schrokken. Met die kanttekening dat veel Labradors dat sowieso wel doen.

Ik heb zelf ruim 10 jaar labradors gefokt en vaak zie je een diversiteit aan karaktertjes in een nest, zoals dat ook bij mensen is. Je hebt altijd een haantje de voorste en een wat meer timide pup. En in de weken dat ze opgroeien ontwikkelden die karakters zich. Ook werden ze bijgestuurd door hun broers en zussen, moeder en rest van de roedel hier in huis. Bij mijn nesten was de moeder tot de pups weggingen aanwezig, en kon ze zelf kiezen wanneer ze bij haar pups was.

Bemoederende tantes

Daarnaast liepen er nog enkele 'tantes' rond die zich eveneens met de opvoeding konden bemoeien. Het nest werd dan ook over het algemeen opgevoed door 2 of 3 teven, waarbij de moeder natuurlijk de meeste zorg op zich nam. Deze volwassen teven tolereerden vanaf een week of 5 echt geen heftig bijtgedrag meer en een pup werd dan duidelijk, maar heel rustig op zijn plaats gezet. Ook beslechtten ze vaak een 'ruzie' tussen pups simpelweg door tussen ze in te lopen. Of door op afstand zachtjes te grommen ten teken dat het genoeg was. Prachtig om te zien hoe dat in hondentaal opgelost wordt zonder echt boos te hoeven worden.

En zo gaat het vaak bij pups die uit de broedfok komen

RUST

Voor jonge pups is RUST het sleutelwoord. Rust is een van de belangrijkste onderdelen van de opvoeding van je pup. Tijdens rust worden informatie en (leer)ervaringen verwerkt. Ook kan het lichaam herstellen van de dagelijkse bezigheden. Kan de pup dit niet voldoende, omdat er bijvoorbeeld aldoor te veel drukte om hem heen is, dan raakt hij overprikkeld en toont hij gedrag dat voor ons niet prettig is, zoals te hard bijten, wild gedrag, de 'gekke vijf minuten' et cetera. Gebruik een bench of kamerkennel om je pup te stimuleren uit te rusten en bedenk dat het normaal is voor pups om 18 van de 24 uur te slapen.

De pups die ik zelf hield kregen nog iets langer opvoeding van mijn andere honden (destijds zes) en daardoor heb ik zelden of nooit een pup gehad die naar ons toe bijtgedrag liet zien. De pup kon zijn energie tevens volop kwijt bij de andere honden in onze roedel, op een manier die wij mensen nu eenmaal veel moeilijker kunnen bieden. Dat een pup zonder andere honden om zich heen diezelfde energie dus alleen op ons kan richten is begrijpelijk, echter wel vaak pijnlijk en moeilijk stuurbaar.

Tips

Puppybijten is een terugkerend thema in mijn puppylessen. Veel eigenaren worstelen met dit probleem en worden er soms zelfs wanhopig van. En als de pup gaat wisselen, van puppy naar volwassen gebit, lijkt het nog even een standje erger te worden. Er is geen kant en klare oplossing voor dit probleem, maar er zijn vaak meerdere dingen die je kunt doen. Denk aan:

- Indien mogelijk, echt volledig negeren en omdraaien. Kortom, alle interactie direct en duidelijk afbreken. (vaak lastig omdat dit gedrag nogal volhardend is en bij kinderen ook moeilijk);

- aanbieden van een alternatief, zoals een GROTE knuffel die de pup kan vasthouden;
- zorgen voor voldoende mentale en fysieke uitdaging;
- geen ruwe spelletjes spelen, dan wordt de opwindingshoogte hoog;
- je pup alternatief gedrag aanleren zoals zitten, en dat gelijk belonen;
- voldoende kauwmateriaal in de vorm van geschikte kauwbotten geven, zeker als hij aan het wisselen is;
- voor voldoende rust zorgen (zie kader);
- bedenk dat het echt beter wordt met leeftijd en ...
- *last but not least*, word niet boos! Heftige fysieke of verbale correcties zullen het gedrag in de regel alleen maar laten toenemen.

Prima trainbaar

En hoe is het met Cooper verder gegaan? Ik kon met een gerust hart zeggen dat hun jonge onstuimige pup echt niet agressief was en dat hij prima op te voeden was. Ik geloof dat ik zelden meer dankbaarheid heb gezien in de ogen van mensen dan op dat moment. Een huilende moeder en een vader en zoon die opgelucht ademhaalden en hun pup een dikke knuffel gaven. Hoe anders had dit kunnen lopen als ze toch hadden besloten om hun pup terug te geven?

Inmiddels is Cooper een heerlijke hond die snel leert en al lang niet meer zo bijt als hij deed. Wat korte oefeningen, de eerder genoemde tips en lesjes in impulscontrole leerden hem al snel dat bijten niks oplevert. Natuurlijk, soms als hij echt overenthousiast is vergeet hij het nog, maar over het algemeen heeft hij geleerd om zijn tong in plaats van zijn tanden te gebruiken. Zijn familie volgt nog steeds lessen met hem en Cooper is een geweldige leerling die alles supersnel oppakt. Hij is een echt team met zijn baasjes en ze zijn nog steeds hartstikke blij met hem. ■

'Tantes' en 'oma's' helpen bij de opvoeding van pups, als honden deze kans wordt geboden.

OVER DE NVGH

De Nederlandse Vereniging van Gedragstherapeuten voor Honden (voorheen Alpha) is sinds 1997 de beroepsvereniging die belangen behartigt van haar (op HBO niveau afgestudeerde) leden en goede therapeutische behandeling door haar leden bevordert en bewaakt. Voor meer informatie verwijzen wij graag naar de site: <http://nvgh.nl>

